

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 23 Fredete eiendommer i landsverneplan for Kulturdepartementet

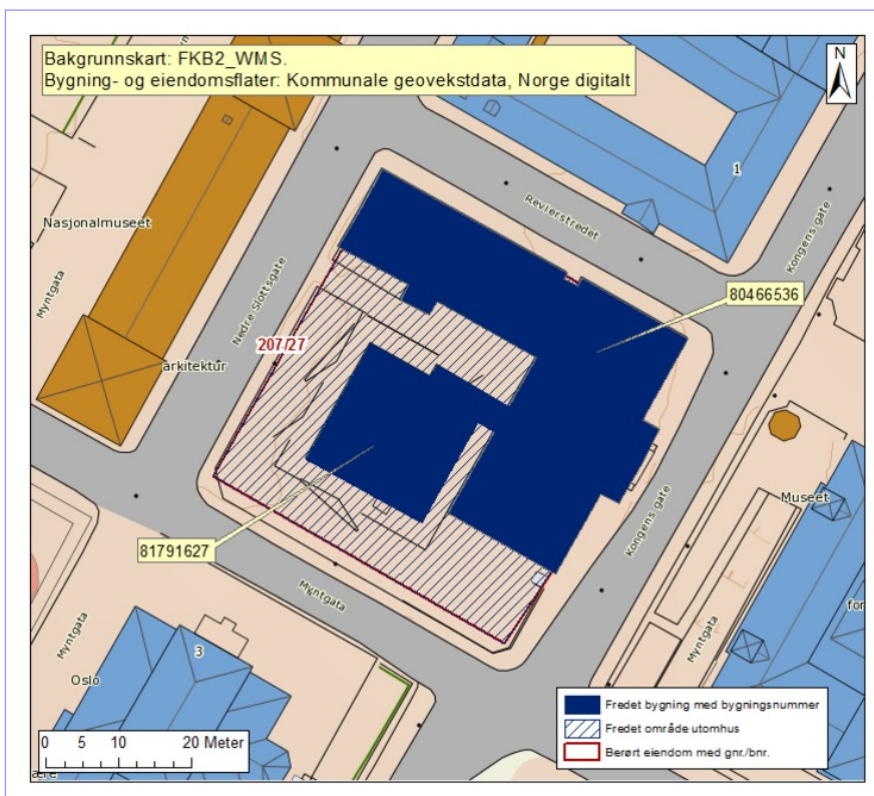
BANKPLASSEN 3, OSLO

Kommune:
301/Oslo kommune

Gnr/bnr:
207/27

AskeladdenID:
87641

**Referanse til
landsverneplan:**
Kompleks 600

Omfang fredning

Byggnavn	Oppført	Bygningsnr.	Gnr/bnr	Omfang
• FEHNS PAVILJONG	2005 - 2007	81791627	207/27	Eksteriør/Interiør
• HOVEDFLØY	1827 - 1830	80466536	207/27	Eksteriør/Interiør
• MAGASINFLØY	1911 - 1914	80466536	207/27	Eksteriør
• UTOMHUS	2005 - 2007		207/27	Utomhus

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 23 Fredete eiendommer i landsverneplan for Kulturdepartementet

Fredning kompleks

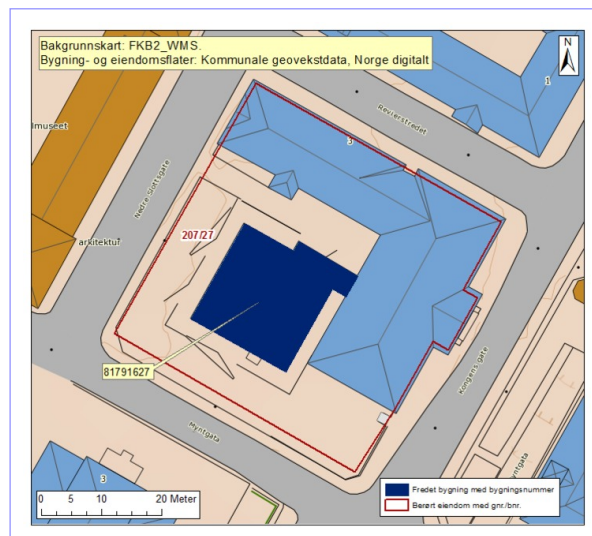
- Omfang:** Fredningen omfatter bygningene og utomhus som nevnt ovenfor. Fredningen skal sikre enkeltbygningene, bygningenes innbyrdes sammenheng, utomhus og kulturhistoriske verdier knyttet til anlegget som helhet.
- Formål:** Formålet med fredningen er å bevare Bankplassen 3 som et samlet anlegg som er et arkitektonisk, arkitekturhistorisk, og kulturhistorisk svært viktig eksempel på hvordan arkitektene Christian H. Grosch og Sverre Fehns arkitektur materialiserer seg i bygningene.
- Videre er formålet med fredningen av Bankplassen 3 å bevare et av de tidligste og beste eksempler på offentlige monumentale bygninger i empirestil i Norge hvor Norges Bank selv var byggherre.
- Begrunnelse:** Ved byggingen av Bankplassen 3 var det første gang Norges Bank selv var byggherre. Bankplassen 3 har dermed helt fra starten hatt stor symbolbetydning både for Norges Bank som en sentral statlig institusjon, og som symbol for etableringen av den selvstendige norske stat etter 1814.
- Restaureringen av Grosch-bygningen (hovedfløy) i 2005 og oppføringen av Fehn-paviljongen i 2008 viser et bevisst valg for hvordan en historisk bygning kan få et vellykket arkitektonisk tilskudd fra 2000-tallet.
- Hovedfløy (bankbygningen) og magasinfløy ble fredet i 2002. Denne fredningen utvides med Fehn-paviljongen og interiøret i Grosch-bygningen, slik det fremstår i dag med Sverre Fehns detaljer. Anlegget utgjør en helhet hvor også utomhusområdet er en integrert del. Anlegget viser arbeidet til to av Norges dominerende arkitekter fra hver sin tidsepoke. Det nye utstillingsbygget og interiørdetaljene til Sverre Fehn kontrasterer den opprinnelige Grosch-bygningen, men tar opp og spiller på materialbruk i den gamle bankbygningen og elementer fra omgivelsene, som bastionene på Akershus festning.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 23 Fredete eiendommer i landsverneplan for Kulturdepartementet

FEHNS PAVILJONG

Bygningsnr:	81791627
Gnr/bnr:	207/27
Oppført:	2005 - 2007
AskeladdenID:	87641-3
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9903035 Kompleks 600

Fredning bygning

Omfang: Fredningen omfatter Fehn-paviljongens eksteriør og deler av interiør.

Fredningen av interiør og eksteriør inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, planløsning, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, gerikter, listverk, detaljer som skilt og dekor med mer.

Fast inventar som skap m.v. er fredet som del av interiøret.

Formål: Formålet med fredningen er å bevare Fehn-paviljongen som eksempel på en bygning med stor arkitektonisk verdi hvor arkitekt Sverre Fehns uttrykk er gjenkjennelig både i materialbruk og tolkning av et selvstendig utstillingsrom, både i kontrast og i samspill med Grosch-bygningen.

Formålet er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljering så som fasadeløsning, opprinnelig og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater. Formålet med fredningen av interiøret er å opprettholde opprinnelig rominndelingen med bygningsdeler, overflater og materialbruk, belysning, armaturer og detaljer, samt fast inventar.

Begrunnelse: Fehn-paviljongen, tegnet av arkitekt Sverre Fehn, i hagen mot sørvest er arkitekturmuseets sentrale utstillingshall. Fehn-paviljongen, står som en selvstendig del av arkitekturmuseet, men i arkitektonisk sammenheng med den gamle bankbygningen. Arkitekt Sverre Fehn er gjenkjennelig i sin materialbruk og detaljering, men også med sin tolkning av et utstillingsrom både i kontrast og samspill med Grosch-bygningen. Fehn-paviljongen har gjennom formgivning og materialbruk et massivt uttrykk, i likhet med Groschs eldste bankbygning. Sverre Fehn har gitt en moderne tolkning av det massive uttrykket som kontrasteres av glassveggene og forfintet materialbruk. Rundt selve paviljongen er det oppført vegger i støpt lys betong som blir en del av opplevelsen også inne fra utstillingsrommet og gir bygget et transparent uttrykk. Betongveggene kan oppleves som en fortolkning av bastionene på Akershus festning.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 23 Fredete eiendommer i landsverneplan for Kulturdepartementet

Fredning bygning

Omfang: Fredningen omfatter hovedbygningens eksteriør og interiør, samt noe løst inventar.

Fredningen av interiør og eksteriør inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, planløsning, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, gerikter, listverk, detaljer som skilt og dekor. Fast inventar som bokhyller, resepsjonsdisk er fredet som del av interiøret.

Følgende løst inventar inngår i fredningen:

- møtebord på direktørens kontor
- 3 benker utenfor toalettene i første etasje.
- 7utstillingsbenker og krakk i bankhvelvet

Formål: Fredningen av bygningenes eksteriør skal sikre bygningens arkitektur både som helhet og i detaljeringen av enkeltelementene. Dette innebærer at eldre bygningselementer som dører og vinduer, materialbruk, overflater og dekor skal opprettholdes.

Formålet med fredningen av bygningenes interiør er å bevare rominndeling, bygningsdeler og overflater i de deler av interiøret som er opprinnelig fra byggeåret eller er ombygget på en helhetlig måte.

Videre er formålet med fredningen å bevare hovedfløyen som eksempel på en bygning med arkitekturhistorisk og arkitektonisk verdi. Sverre Fehns arkitektoniske tillegg, i den gamle bankbygningen, har høy egenverdi. Arkitekturen fra flere epoker gir en helhet som skal bevares.

Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljering så som fasadeløsning, opprinnelig, eldre deler og Fehns interiører, samt materialbruk og overflater. Formålet med fredningen av interiøret er å opprettholde rominndeling og eldre bygningsdeler, overflater og materialbruk i de deler av bygningen som er opprinnelige i tillegg til inventar tegnet av arkitekt Sverre Fehn. Formålet med fredningen av løst inventar er å sikre inventarstykkene som er listet opp under omfang, slik at de blir ivaretatt og at de ikke fjernes fra bygningen.

Begrunnelse: Hovedfløyen står i en særstilling som et av de tidligste og beste eksempler på offentlige monumentale bygninger i empirestil i Norge. Da bygningen ble reist i 1830 var det første gang Norges Bank selv var byggherre. Bygningen er reist etter tegninger av arkitekt Grosch. Bankplassen 3 har dermed helt fra starten av hatt stor symbolbetydning både for Norges Bank som en sentral statlig institusjon, og som symbol for etableringen av den selvstendige norske stat etter 1814.

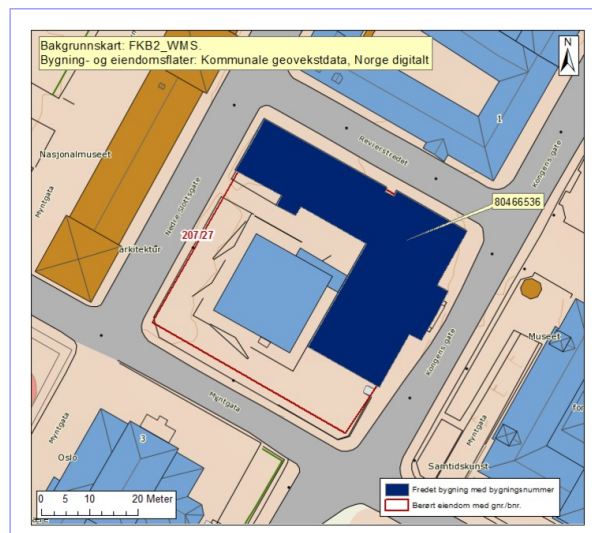
Bygningen utgjør i dag en del av anlegget til Nasjonalmuseet - Arkitektur som også består av Fehn-paviljongen og Magasinbygningen. Hovedfløyen inneholder foajé, kontor og lesesal, utstillingslokale, restaurant og bibliotek. Slik bygningen nå fremstår er Groschs arkitektur synliggjort og tilbakeført, i kombinasjon med arkitekt Sverre Fehns moderne interiører. Interiøret er spesialtegnet for bygningen.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 23 Fredete eiendommer i landsverneplan for Kulturdepartementet

MAGASINFLØY

Bygningsnr:	80466536
Gnr/bnr:	207/27
Oppført:	1911 - 1914
AskeladdenID:	87641-2
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 1654 Kompleks 600

Fredning bygning

Omfang: Fredningen omfatter magasinfløyens eksteriør.

Formål: For magasinfløyen er formålet å bevare volum, originale bygningselementer og materialbruk i eksteriøret.

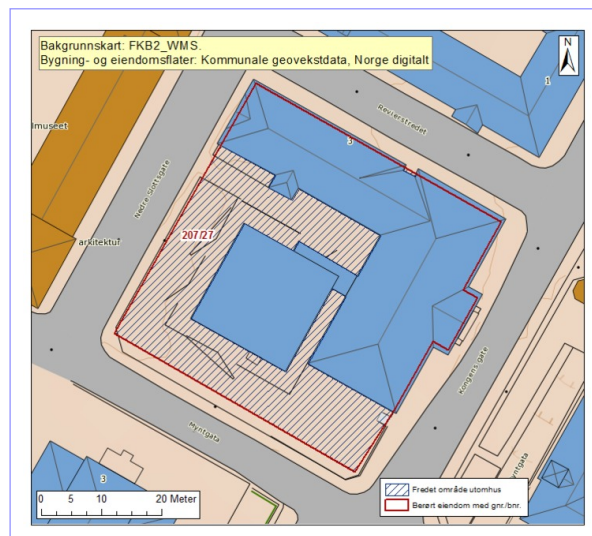
Begrunnelse: Magasinfløyens eksteriør skal bevares slik den fremstår med sitt uttrykk i pusset tegl og jernvinduer, etter tegninger av arkitekt Henry Bertram Bucher. Bygningen er oppført i 1911-1914 som brannsikkert arkiv i forbindelse med at Riksarkivet overtok eiendommen og er derfor en viktig bygning i oppbygningen av Norge som selvstendig nasjon. I dag utgjøre bygningen en del av Nasjonalmuseet - Arkitektur sitt anlegg.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 23 Fredete eiendommer i landsverneplan for Kulturdepartementet

UTOMHUS

Bygningsnr:	
Gnr/bnr:	207/27
Oppført:	2005 - 2007
AskeladdenID:	87641-4
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9903675 Kompleks 600

Fredning utomhus

- Omfang:** Fredningen omfatter utomhusarealet som tilhører eiendommen Bankplassen 3. Fredningen av utomhusområdet inkluderer arealer og strukturer som gårdsrom og grøntområder med hovedelementer som stier, dekker, beleg, vegetasjon og annen grønnstruktur, samt konstruksjoner som betong- og glassvegger, belysning, trapper, materialbruk og overflater.
- Formål:** Fredningen av utomhusområdet skal sikre helheten i det planmessige utformede utearealet, formgitt og tegnet av arkitekt Sverre Fehn. Videre er formålet å bevare detaljering av enkeltelementene i utomhusområdet med særlig vekt på materialbruk og form.
- Begrunnelse:** Utomhusanlegget er tegnet av arkitekt Sverre Fehn AS. Anleggets massive motiver er også brukt på uteplassen, med bruk av stein i forskjellig formater. Grøntområdet fungerer som en ramme om bygningene og bidrar til den helhetlige lesning mellom anlegget og det omkringliggende miljøet.